

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

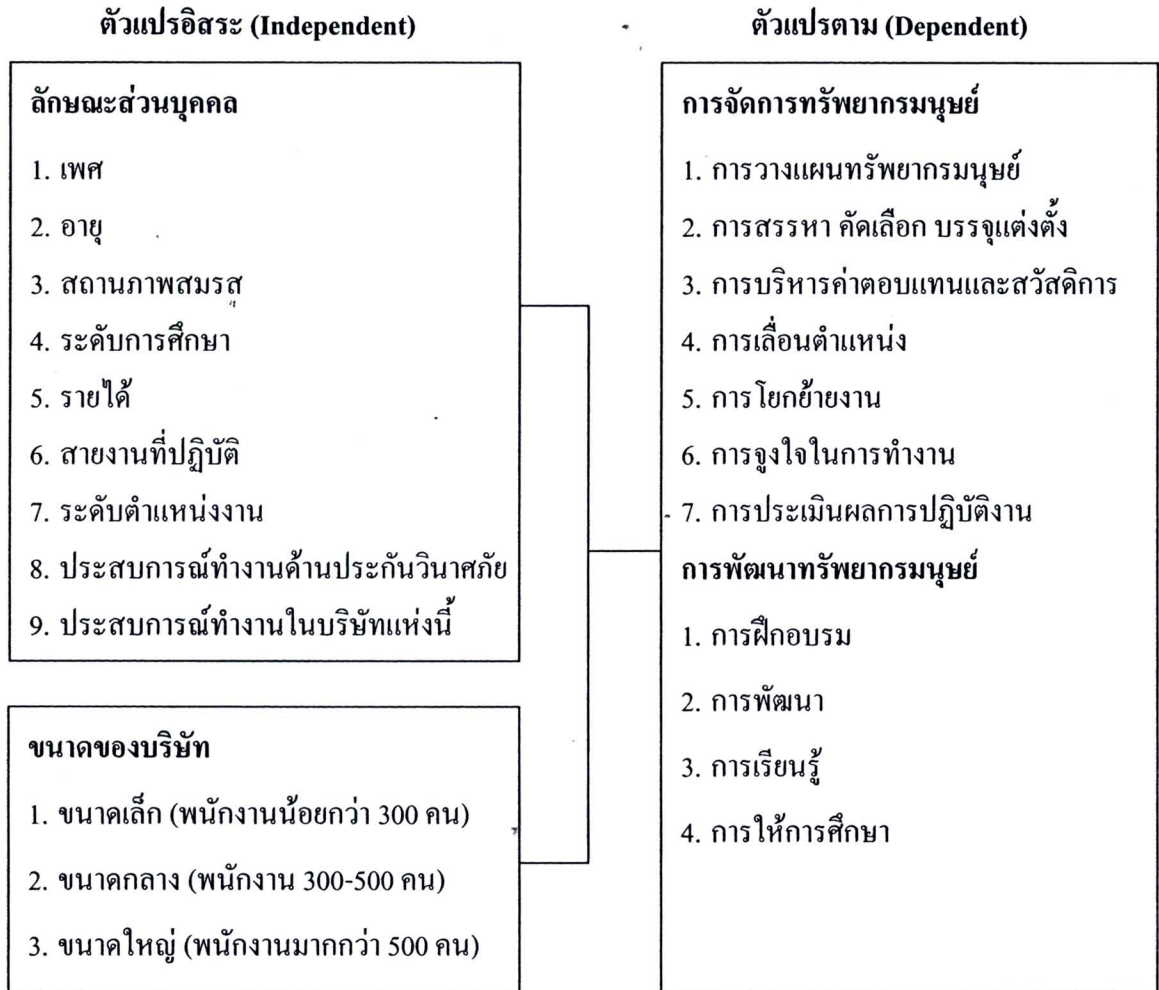
การวิจัยเรื่อง “การจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพนักงานบริษัทประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและพัฒนาขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเพียงครั้งเดียวแล้วนำมาวิเคราะห์หาข้อสรุป ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework) ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ สายงานที่ปฏิบัติงาน ระดับตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงานด้านประกันวินาศภัย และประสบการณ์ทำงานในบริษัทแห่งนี้ ขนาดของบริษัท ประกอบด้วย บริษัทขนาดเล็ก (พนักงานน้อยกว่า 300 คน) บริษัทขนาดกลาง (พนักงาน 300-500 คน) และบริษัทขนาดใหญ่ (พนักงานมากกว่า 500 คน) ส่วนตัวแปรตาม คือ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การสรรหา คัดเลือก บรรจุแต่งตั้ง การบริหารค่าตอบแทนและสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้ายงาน การจูงใจในการทำงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย การฝึกอบรม การพัฒนา การเรียนรู้ และการให้การศึกษา ซึ่งแสดงดังภาพที่ 3.1

3.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ พนักงานบริษัทประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 8 บริษัท มีพนักงานในปี 2552 รวมทั้งสิ้น 2,750 คน (แสดงดังตารางในภาคผนวก)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มประชากรที่ต้องการจะศึกษามาทำการ
คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด โดย

3.2.1 ขนาดตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้จากการคำนวณโดยใช้สูตร
ของ Taro Yamane (1967: 886) ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างถูกกำหนดที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%
และกำหนดให้ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% จะได้ตัวอย่างของพนักงานที่ปฏิบัติงานในบริษัท
ประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 349 คน ซึ่งคำนวณได้
ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับให้เกิด

แทนค่า

$$n = \frac{2,750}{1 + 2,750(0.05)^2}$$
$$n = \frac{2,750}{1 + 2,750(0.0025)}$$
$$n = \frac{2,750}{1 + 6.875}$$
$$n = \frac{2,750}{7.875}$$
$$n = 349$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณได้เท่ากับ 349 คน เพื่อป้องกันข้อมูล
สูญหาย กรอกไม่ครบถ้วนหรือคุณภาพไม่สมบูรณ์จึงทำการสอบถาม 420 คน

3.2.2 ทำการสุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) จากที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 420 คน กำหนดสัดส่วนโดยใช้สูตร ดังนี้

สูตร

$$F = \frac{n(N_i)}{N}$$

โดย

F = จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

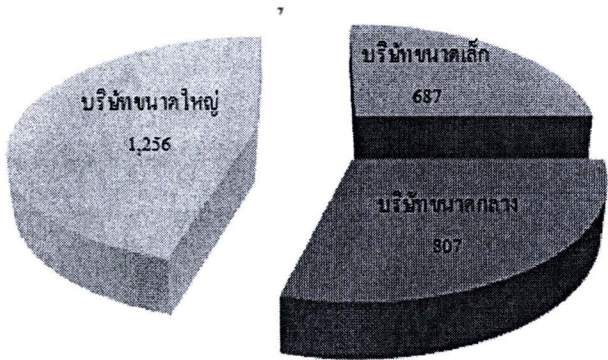
N_i = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม
 N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ซึ่งสามารถแสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้ดังตารางที่ 3.1 และรายละเอียด
จำแนกบริษัทแสดงในภาคผนวก ก

ตารางที่ 3.1 แสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามจำนวนพนักงานของบริษัทประกัน
วินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
(ปี 2552)

บริษัท	จำนวน บริษัท	จำนวน พนักงาน	ร้อยละ	จำนวน ตัวอย่าง	จำนวนที่ใช้ในการ วิเคราะห์
บริษัทขนาดเล็ก	4	687	25	140	138
บริษัทขนาดกลาง	2	807	29	140	112
บริษัทขนาดใหญ่	2	1,256	46	140	134
รวม	8	2,750	100	420	384

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม การประกอบธุรกิจประกันภัย(คปภ.)

ภาพที่ 3.2 แสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามจำนวนพนักงานของ
บริษัทประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ในเขตกรุงเทพมหานคร (ปี 2552)

3.3 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จัดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 67 ข้อ
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ จำนวน 3 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Rating scale) โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความคิดเห็นที่มีต่อระดับของการจัดการ ทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนี้

ด้านความคิดเห็นที่มีต่อระดับของการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ระดับความคิดเห็น	ค่าคะแนน
การจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมากที่สุด	5
การจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมาก	4
การจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับปานกลาง	3
การจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับน้อย	2
การจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับน้อยที่สุด	1

ด้านความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ระดับความคิดเห็น	ค่าคะแนน
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมากที่สุด	5
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมาก	4
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับปานกลาง	3
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับน้อย	2
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับน้อยที่สุด	1

3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการศึกษาแล้ว ในเบื้องต้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปรับการตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อความถูกต้องตามหลักวิชาการ และได้้นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-Test) กับกลุ่มพนักงานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด

ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อนำมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยวิธีของครอนบัทซ์ (Cronbach's alpha) นำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาหาค่าความน่าเชื่อถือ ซึ่งได้ความน่าเชื่อถือด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เท่ากับ 0.9826 และด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เท่ากับ 0.9694 หลังจากนั้นจึงได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 420 คน

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแหล่งข้อมูลดังนี้

- 1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 420 ชุด
- 2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ เช่น ตำราวิชาการ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1. ขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
- 2. ติดต่อและเก็บข้อมูลในบริษัทประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเขตกรุงเทพมหานคร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปดำเนินการให้กลุ่มตัวอย่างตอบ และรวบรวมสอบถามกลับด้วยตนเอง

3.5.1 เกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล

เกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้จุดตัดของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก

2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

3.5.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิประมาณ 5 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – กันยายน 2553

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยจะทำการตรวจเช็คความสมบูรณ์และถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม กำหนดรหัสข้อมูลจากแบบสอบถามลงในสมุดดรรชนี (Code Book) หลังจากนั้นก็จะทำการคีย์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล SPSS for Windows โดยเลือกใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

เพื่อให้บรรยายลักษณะข้อมูลที่เก็บมาได้ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กัน หรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยวิเคราะห์ และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติตามคุณสมบัติของข้อมูล และกำหนดระดับนัยสำคัญในการทดสอบเท่ากับ 0.05 โดย

2.1 ใช้ t-test ทดสอบระดับความคิดเห็น และหาความแตกต่างของตัวแปร 2 ตัว

2.2 ใช้ F-test ทดสอบความแตกต่างของตัวแปรหลายกลุ่ม (มากกว่า 2 กลุ่ม)

3.6.1 แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ใช้การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

(แบบสอบถามแสดงไว้ในภาคผนวก ก)

3.7 ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยได้นำส่งและรวบรวมแบบสอบถามให้กับบริษัทประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเขตกรุงเทพมหานครด้วยตนเอง ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลค่อนข้างยาก แม้จะได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่เนื่องจากงานประกันวินาศภัยเป็นงานที่พนักงานต้องใช้เวลาในการจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับการประกันวินาศภัยมากและซับซ้อน เวลาในการตอบแบบสอบถามจึงไม่ค่อยมีมากนัก ทำให้ในการติดตามแบบสอบถาม ต้องติดตามหลายครั้ง ดังนั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูล ควรประสานและขอความร่วมมือจากผู้บริหารให้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้การรวบรวมข้อมูลสะดวกและได้รับแบบสอบถามคืนครบถ้วน